A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2024. december 19.*

„Előzetes döntéshozatal – 2011/98/EU irányelv – Az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli munkavállalók jogai – 12. cikk – Egyenlő bánásmódhoz való jog – Szociális biztonság – A családi ellátásokra való jogosultság meghatározására vonatkozó nemzeti szabályozás – Az összevont engedély jogosultjának minősülő személy kiskorú gyermekeinek figyelembevételét az ország területére való jogszerű beutazásuk igazolásának hiányában kizáró szabályozás”

A C-664/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a cour d’appel de Versailles (versailles-i fellebbviteli bíróság, Franciaország) a Bírósághoz 2023. november 9-én érkezett, ugyanazon a napon hozott határozatával terjesztett elő

a **Caisse d’allocations familiales des Hauts-de-Seine**

és

TX

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: I. Jarukaitis, a negyedik tanács elnöke, az ötödik tanács elnökeként eljárva (előadó), D. Gratsias és E. Regan bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– TX képviseletében S. Potiron avocate,

– a francia kormány képviseletében R. Bénard és O. Duprat-Mazaré, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

– az Európai Bizottság képviseletében F. Blanc-Simonetti és J. Hottiaux, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló, 2011. december 13-i 2011/98/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 343., 1. o.) 12. cikke (1) bekezdése e) pontjának az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár TX és a caisse d'allocations familiales des Hauts-de-Seine (Hauts-de-Seine-i családi támogatást folyósító pénztár, a továbbiakban: CAF) között TF azon kérelmének elutasítása tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, hogy a családi ellátásokra való jogosultság meghatározásakor a CAF vegye figyelembe TX külföldön született kiskorú gyermekeit.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2011/98 irányelvet

3 A 2011/98 irányelv (20), (21), (24) és (26) preambulumbekezdése értlemében:

„(20) Valamennyi olyan harmadik országbeli állampolgárnak, aki jogszerűen tartózkodik és vállal munkát valamely tagállamban, a befogadó tagállam állampolgáraival való egyenlő bánásmód alapján legalább ugyanazokat a közös jogokat kell biztosítani, függetlenül a tartózkodás engedélyezésének eredeti céljától vagy annak alapjától. Az ezen irányelvben meghatározott területeken az egyenlő bánásmódhoz való jogot nemcsak azon harmadik országbeli állampolgároknak kell biztosítani, akiknek tartózkodását munkavállalás céljából engedélyezték valamely tagállamban, hanem azoknak is, akiknek tartózkodását más célból engedélyezték, de az uniós vagy nemzeti jog egyéb rendelkezéseivel összhangban hozzáférést biztosítottak nekik az adott tagállam munkaerőpiacához, beleértve a harmadik országból származó munkavállalók azon családtagjait, akiknek tartózkodását a családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv [(HL 2003. L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet 224. o.)] alapján engedélyezték a tagállam területén […].

(21) Az egyes területeken alkalmazott egyenlő bánásmódhoz való jogot szigorúan a harmadik országbeli állampolgárnak valamely tagállam területén való jogszerű tartózkodásához és munkaerőpiachoz való hozzáféréséhez kell kötni, amelyeket a tartózkodási és munkavállalási engedélyt is magában foglaló összevont engedély, illetve a más célokra kiállított, a munkavállalási engedéllyel kapcsolatos információkat is feltüntető tartózkodási engedélyek igazolnak.

[…]

(24) A harmadik országból származó munkavállalóknak a szociális biztonság tekintetében egyenlő bánásmódban kell részesülniük. A szociális biztonság ágait a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [(HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet 72. o.)] határozza meg. Ezen irányelvnek a szociális biztonság területén alkalmazott egyenlő bánásmódra vonatkozó rendelkezéseinek azon munkavállalókra is vonatkozniuk kell, akik számára közvetlenül egy harmadik országból érkezve engedélyezik a tartózkodást valamely tagállamban. Ez az irányelv ugyanakkor nem ruházhatja fel a harmadik országból származó munkavállalókat több joggal, mint amennyiről a szociális biztonság területén már meglévő uniós jog rendelkezik azon harmadik országbeli állampolgárok tekintetében, akiknek a helyzete több tagállamot is érint. Ez az irányelv továbbá nem biztosíthat jogokat olyan helyzetekkel kapcsolatban, amelyek kívül esnek az uniós jog hatályán, mint például a harmadik országban tartózkodó családtagokkal kapcsolatban. Ez az irányelv kizárólag azon családtagok vonatkozásában biztosíthat jogokat, akik a harmadik országból származó munkavállalókhoz azért csatlakoznak, hogy családegyesítés jogcímén tartózkodjanak valamely tagállamban, illetve azon családtagok vonatkozásában, akik már jogszerűen tartózkodnak az adott tagállamban.

[…]

(26) Az uniós jog nem korlátozza a tagállamoknak a szociális biztonsági rendszerük kialakítására vonatkozó hatáskörét. [Európai] Uniós szintű harmonizáció hiányában az egyes tagállamok állapítják meg a szociális biztonsági ellátások nyújtásának feltételeit, valamint ezen ellátások összegét és folyósításuk időtartamát. Mindazonáltal e hatáskör gyakorlása során a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az uniós jogot."

4 A 2011/98 irányelv „Hatály" című 3. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Ezt az irányelvet a következő személyekre kell alkalmazni:

[…]

b) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akiknek tartózkodását valamely tagállamban az uniós vagy nemzeti jog alapján munkavállalástól eltérő célra engedélyezték, akik munkát vállalhatnak, és akik [a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelettel (HL 2002. L 157., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 3. o.)] összhangban tartózkodási engedéllyel rendelkeznek; valamint

c) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akiknek tartózkodását valamely tagállamban az uniós vagy nemzeti jog alapján munkavállalás céljából engedélyezték."

5 Az említett irányelvnek „Az egyenlő bánásmódhoz való jog” című 12. cikke értelmében:

„(1) A 3. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett, harmadik országból származó munkavállalók a következők tekintetében egyenlő bánásmódban részesülnek a lakóhelyük szerinti tagállam állampolgáraival:

[…]

e) szociális biztonság ágai a [883/2004] rendeletben meghatározottak szerint;

[…]

(2) A tagállamok a következő módon korlátozhatják az egyenlő bánásmódot:

[…]

b) az (1) bekezdés e) pontja tekintetében korlátozhatják a harmadik országból származó munkavállalókat a szóban forgó pont alapján megillető jogokat, de nem korlátozhatják ezeket a jogokat az olyan harmadik országból származó munkavállalók esetében, akik alkalmazásban állnak, illetve akik legalább hat hónapig alkalmazásban álltak, majd munkanélküliként nyilvántartásba vették őket.

Ezenkívül a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (1) bekezdés e) pontja a családi ellátások tekintetében nem vonatkozik azon harmadik országbeli állampolgárokra, akik számára hat hónapot meg nem haladó időtartamra engedélyezték valamely tagállam területén a munkavállalást, olyan harmadik országbeli állampolgárokra, akiknek valamely tagállamban való tartózkodását tanulmányok folytatása céljából engedélyezték, valamint olyan harmadik országbeli állampolgárokra, akik számára a munkavállalás vízum alapján engedélyezett.

[…]”

A 883/2004 rendelet

6 A 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének j) pontja előírja, hogy e rendelet a családi ellátásokat érintő valamennyi jogszabályra alkalmazandó. E rendelet e cikk (5) bekezdése értelmében azonban nem alkalmazandó a szociális és egészségügyi támogatásokra.

7 E rendelet 1. cikkének z) pontja szerint „családi ellátás” minden olyan természetbeni vagy pénzbeli ellátás, amelynek célja a családi kiadások fedezése, az e rendelet I. mellékletében említett tartásdíj megelőlegezése és különleges szülési juttatások és örökbefogadási támogatások kivételével.

A francia jog

A szociális és családjogi törvénykönyv

8 A code de l'action sociale et des familles (szociális és családjogi törvénykönyv) L. 262-5. cikke értelmében:

„A külföldi állampolgár gyermekeknek ahhoz, hogy az olyan külföldi állampolgár kedvezményezettet megillető jogosultságok szempontjából őket figyelembe vegyék, aki nem az Európai Unió valamely tagállamának, az Európai Gazdasági Térségről szóló [1992. május 2-i] megállapodásban [(HL 1994. L 1., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 52. kötet, 3. o.)] részes más államnak vagy a Svájci Államszövetségnek az állampolgára, meg kell felelniük a code de la sécurité sociale (szociális biztonságról szóló törvénykönyv) L.512-2. cikkében foglalt feltételeknek."

A szociális biztonságról szóló törvénykönyv

9 A szociális biztonságról szóló törvénykönyv L. 511-1. cikke előírja:

„A családi ellátások a következők:

[…]

2°) A családi támogatások;

3°) kiegészítő családi juttatások;

[…]

7°) iskoláztatási támogatás;

[…]"

10 A szociális biztonságról szóló törvénykönyv L. 512-2. cikke előírja:

„A családi ellátások a jelen könyvben meghatározott feltételek mellett teljes mértékben megilletik az Európai Közösség valamely tagállamának, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak vagy a Svájci Államszövetségnek az állampolgárait, akik […] a Franciaországban való jogszerű tartózkodás érdekében megkövetelt feltételeknek megfelelnek.

A családi ellátások a jelen könyvben meghatározott feltételek mellett teljes mértékben megilletik azon külföldi állampolgárokat is, akik nem az Európai Közösség valamely tagállamának, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak vagy a Svájci Államszövetségnek az állampolgárai, és akik a tőlük a törvényi vagy rendeleti rendelkezések, vagy nemzetközi szerződések vagy megállapodások alapján a Franciaországban való jogszerű tartózkodás érdekében megkövetelt engedéllyel rendelkeznek.

A családi ellátások azzal a feltétellel illetik meg ezeket a külföldi állampolgárokat, hogy az általuk eltartott gyermekeik tekintetében, akik után a családi ellátásokat igénylik, a következő helyzetek valamelyikét igazolják:

– Franciaországban születtek;

– a családegyesítési eljárás keretében jogszerű volt a beutazásuk […]

– menekült családtagnak minősülnek;

– tartózkodási kártyával rendelkező külföldi gyermeknek minősülnek […]

A külföldi állampolgár kedvezményezettek beutazásának és tartózkodásának jogszerűségét igazoló okmányok és igazolások jegyzékét rendelet állapítja meg. Meghatározza továbbá az annak igazolásához szükséges dokumentumok jellegét, hogy az e külföldi állampolgárok által eltartott gyermekek, akik után a családi ellátásokat igénylik, megfelelnek az előző bekezdésekben előírt feltételeknek."

11 E törvénykönyv D. 512-2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A kedvezményezett által eltartott azon külföldi állampolgár gyermekek beutazásának és tartózkodásának jogszerűségét, akik után a kedvezményezett családi ellátásokat igényel, a következő dokumentumok egyikének bemutatásával kell igazolni:

[…]

2° az Office de l'immigration et de l'intégration [(OFII, bevándorlási és integrációs hivatal, Franciaország)] által a családegyesítési célú beutazásra vagy a tartózkodás engedélyezésére irányuló eljárás végén kiállított, a gyermek orvosi vizsgálatáról szóló igazolás;

[…]

5° a prefektus által kiállított igazolás arról, hogy a gyermek legkésőbb az egyik szülőjével egyidejűleg utazott be Franciaországba, amely szülő tartózkodását […] engedélyezték".

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

12 Az örmény állampolgárságú TX, aki Franciaországban történő munkavégzésre jogosító, a „magán- és családi életre" tekintettel megadott tartózkodási engedéllyel rendelkezik, 2014. április 1-jén a CAF-nál családi ellátásokat igényelt három gyermeke után, akik közül kettő Franciaország területén kívül született és jogellenesen utazott be annak területére.

13 Jogosultságainak meghatározásakor a CAF a Franciaország területére való jogellenes beutazásuk miatt megtagadta a külföldön született két gyermekének figyelembevételét.

14 Mivel ezt helybenhagyta a CAF békéltető bizottsága, TX keresetet indított a tribunal des affaires de sécurité sociale de Nanterre (szociális ügyek bírósága, Nanterre, Franciaország) előtt.

15 2018. december 21-i ítéletével e bíróság helyt adott TX keresetének, és megállapította, hogy kérelme benyújtásának időpontjától kezdve jogosult a családi ellátásokra két külföldön született gyermeke után.

16 2019. november 14-i ítéletével a cour d'appel de Versailles (versailles-i fellebbviteli bíróság, Franciaország) hatályon kívül helyezte ezt az ítéletet, és helybenhagyta a CAF határozatát.

17 2022. június 23-i ítéletével a Cour de cassation (semmítőszék, Franciaország) „indokolás hiánya" miatt hatályon kívül helyezte ezt az ítéletet, és az ügyet visszautalta a más összetételben eljáró cour d'appel de Versailles (versailles-i fellebbviteli bíróság) elé, amely a kérdést előterjesztő bíróság.

18 Ez utóbbi bíróság megállapítja, hogy TX francia területen való tartózkodásának jogszerűsége „nem vitatott", mivel rendelkezik a munkavállalásra jogosító ideiglenes tartózkodási engedéllyel, és az egyetlen kérdés az, hogy a külföldön született két gyermeke után jogosult-e családi ellátásokra.

19 E bíróság rámutat arra, hogy a Cour de cassation (semmítőszék) 2011. június 3-i két ítéletében és a 2013. április 5-i ítéletében teljes ülésen eljárva megállapította, hogy a szociális biztonságról szóló törvénykönyv L. 512-2. és D. 512-2. cikke, amely a családi ellátások folyósítását a külföldi gyermekek Franciaországba való jogszerű beutazását igazoló dokumentum – a családegyesítés céljából beutazott gyermekek esetében konkrétan az OFII által kiállított orvosi igazolás – benyújtásától teszi függővé, objektív jellegű, és annak szükségessége igazolja, hogy egy demokratikus államban ellenőrizni kell a gyermekek befogadásának feltételeit. A Cour de cassation ebből azt a következtetést vonta le, hogy e cikkek nem sértik aránytalanul az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény 8. és 14. cikkében biztosított családi élethez való jogot, és nem sértik az ENSZ Közgyűlése által 1989. november 20-án elfogadott, a gyermek jogairól szóló nemzetközi egyezmény rendelkezéseit sem.

20 A kérdést előterjesztő bíróság szerint ezt az értelmezést megerősítette az Emberi Jogok Európai Bírósága a 2015. október 1-jei Okitaloshima Okonda Osungu és Selpa Lokongo kontra Franciaország határozata (ECLI:CE:ECHR:2015:0908DEC007686011).

21 E bíróság ugyanakkor kifejti, hogy az előtte folyamatban lévő jogvitában a kérdés nem a 2011/98 irányelv tekintetében merül fel.

22 E bíróság szerint ezt az irányelvet alkalmazni kell e jogvitára, mivel egyrészt az alapügyben szóban forgó ellátások a 883/2004 rendelet hatálya alá tartoznak, másrészt pedig TX olyan harmadik országbeli állampolgár, akinek Franciaországban engedélyezték a munkavállalást, mivel több évre szóló tartózkodási engedéllyel rendelkezik, amely feljogosítja a munkavégzésre, és egyébként rendelkezik is munkaszerződéssel.

23 A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül úgy véli, hogy bár az említett irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében a tagállamok bizonyos harmadik országbeli állampolgárok jogállása alapján korlátozhatják az egyenlő bánásmódhoz való jogukat, e rendelkezés nem biztosít lehetőséget arra, hogy e jogtól azon feltétel alapján térjenek el, ahogyan az összevont engedéllyel rendelkező személy családtagjai a fogadó tagállam területére érkeztek. Márpedig a jelen ügyben TX kérelmének a CAF általi elutasítása nem TX jogállásán, hanem az Örményországban született két gyermeke francia területre való beutazásának és ott-tartózkodásának feltételein alapul.

24 A kérdést előterjesztő bíróságnak ugyanakkor kétségei vannak a 2011/98 irányelv (20) preambulumbekezdésének és (24) preambulumbekezdése utolsó mondatának tartalmát illetően, amelyek az ezen irányelvben biztosított jogok jogosultjainak meghatározása érdekében a harmadik országból származó munkavállaló olyan családtagjaira hivatkoznak, akiknek tartózkodását családegyesítés címén engedélyezték valamely tagállamban.

25 E tekintetben e bíróság először is megjegyzi, hogy az alapügyben szóban forgó családi ellátásokat nem a kérelmező családtagjai részére, hanem a kérelmező részére – az általa eltartott gyermekek száma alapján – nyújtják.

26 Másodszor, a 2020. november 25-i Istituto nazionale della previdenza sociale (Az összevont engedéllyel rendelkező személynek járó családi ellátások) ítéletből (C-302/19, a továbbiakban: INPS-ítélet, EU:C:2020:957) eredő ítélkezési gyakorlatra tekintettel az említett bíróság arra vár választ, hogy a családegyesítésre vonatkozó szabályokra lehet-e hivatkozni az összevont engedéllyel rendelkező személy szociális biztonsági ellátásokra való jogosultságának meghatározása érdekében.

27 Harmadszor ugyanezen bíróság megjegyzi, hogy az Európai Bizottság 2022. április 27-én előterjesztette a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot (átdolgozás) (COM(2022) 655 final), amely szerint a 2011/98 irányelv (24) preambulumbekezdését összhangba kell hozni az INPS-ítélettel, és hatályon kívül kell helyezni e preambulumbekezdés utolsó két mondatát.

28 E körülmények között a cour d'appel de Versailles (versailles-i fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A[z INPS-ítéletet] követően úgy kell-e értelmezni a [2011/98] irányelv 12. cikke (1) bekezdésének e) pontját, hogy azzal ellentétes valamely tagállam – például [a Francia Köztársaság] – olyan szabályozása, amely megtiltja, hogy szociális biztonsági ellátáshoz való jogok meghatározása szempontjából figyelembe vegyék az említett irányelv 2. cikkének c) pontja szerinti összevont engedéllyel rendelkező személy harmadik országban született gyermekeit, amennyiben ezen, általa eltartott gyermekek nem családegyesítés céljából utaztak be a tagállam területére, vagy nem kerültek benyújtásra az ezen állam területére történő beutazásuk jogszerűségét igazoló dokumentumok, míg ezt a feltételt a saját állampolgár vagy más tagállami állampolgár jogosultak gyermekei esetében nem kell megkövetelni?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

29 Az előterjesztő bíróság kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2011/98 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének e) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár szociális biztonsági ellátásokra való jogosultságának meghatározása céljából a valamely harmadik országban született, eltartott gyermekek csak akkor vehetők figyelembe, ha igazolják az e tagállam területére való jogszerű beutazásukat.

30 Legelőször is meg kell állapítani, hogy – amint azt a 2011/98 irányelv (26) preambulumbekezdése kimondja – az uniós jog nem korlátozza a tagállamoknak a szociális biztonsági rendszerük kialakítására vonatkozó hatáskörét. Uniós szintű harmonizáció hiányában az egyes tagállamok állapítják meg a szociális biztonsági ellátások nyújtásának feltételeit, valamint ezen ellátások összegét és folyósításuk időtartamát. Mindazonáltal e hatáskör gyakorlása során a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az uniós jogot (lásd: INPS-ítélet, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 Márpedig a 2011/98 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összefüggésben értelmezett 12. cikke (1) bekezdésének e) pontjából kitűnik, hogy azok a harmadik országbeli állampolgárok, akiknek tartózkodását valamely tagállamban munkavállalás céljából az uniós vagy a nemzeti jog alapján engedélyezték, a 883/2004 rendeletben meghatározott szociális biztonsági ágak tekintetében a lakóhelyük szerinti tagállam állampolgáraival egyenlő bánásmódban részesülnek.

32 Ahhoz tehát, hogy e rendelkezések értelmében egyenlő bánásmódban részesülhessen a harmadik országbeli állampolgár, egyrészt az szükséges, hogy munkavállalását valamely tagállamban az uniós vagy a nemzeti joggal összhangban engedélyezzék. Márpedig ez a helyzet az olyan harmadik országbeli állampolgár esetén, aki – az alapügy felpereséhez hasonlóan – ezen irányelv 2. cikkének c) pontja szerinti összevont engedéllyel rendelkezik, mivel e rendelkezés értelmében ez az engedély lehetővé teszi az ilyen állampolgár számára, hogy munkavállalás céljából jogszerűen tartózkodjon az azt kiállító tagállam területén (lásd: INPS-ítélet, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

33 Másrészt az szükséges, hogy az érintett ellátások a 883/2004 rendeletben meghatározott szociális biztonsági ágak alá tartozzanak. Márpedig nem vitatott és a francia kormány sem vitatja, hogy az alapügyben szóban forgó ellátások az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének j) pontja szerinti családi ellátások körébe tartozó szociális biztonsági ellátásoknak minősülnek.

34 E körülmények között az alapeljárás felperesének helyzetében lévő személy a 2011/98 irányelv 12. cikke (1) bekezdése e) pontjának megfelelően jogosult arra, hogy a francia állampolgárokkal azonos bánásmódban részesüljön.

35 Ami azt a kérdést illeti, hogy sérti-e az egyenlő bánásmódhoz való ezen jogot az alapügytárgyát képezőhöz hasonló rendelkezés, amely az összevont engedély jogosultjának minősülő személy családi ellátásokra való jogosultságának meghatározása során kizárja azon eltartott gyermekeinek figyelembevételét, akiknek a Franciaország területére való jogszerű beutazása nem igazolt, meg kell állapítani, hogy – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok függvényében – a szociális biztonságról szóló törvénykönyv L. 512-1. cikkének (1) bekezdéséből és L. 512-2. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy az e törvénykönyv V. könyvében meghatározott feltételek szerint a törvény erejénél fogva családi ellátásokban részesülnek a francia állampolgárok, valamint az Európai Unió más tagállamainak, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államoknak és a Svájci Államszövetségnek azon állampolgárai, akik Franciaországban jogszerűen tartózkodnak. Ezzel szemben az említett törvénykönyv L. 512-2. cikkének (2) bekezdése a Franciaországban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok családi ellátásokra való jogosultságát az L. 512-2. cikk (3) bekezdésében szereplő további feltételtől teszi függővé, amely szerint igazolni kell azon gyermekek Franciaország területére való jogszerű beutazását, akik után a családi ellátásokat igénylik.

36 Ebből következően az ilyen nemzeti szabályozás az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokat kedvezőtlenebb bánásmódban részesíti, mint a fogadó tagállam állampolgárait. Következésképpen e szabályozás ellentétes a 2011/98 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének e) pontjában foglalt egyenlő bánásmódhoz való joggal.

37 A kérdést előterjesztő bíróságnak mindazonáltal a 2011/98 irányelv (20) és (24) preambulumbekezdésére tekintettel kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az egyenlő bánásmódhoz való jog korlátozható-e az összevont engedély jogosultjának minősülő személy kizárólag azon gyermekeire, akik családegyesítés címén csatlakoztak hozzá. E kétségek abból erednek, hogy ezen irányelv (20) preambulumbekezdése többek között az egyenlő bánásmód kedvezményezettjei között említi a harmadik országból származó munkavállaló azon családtagjait, akiknek tartózkodását családegyesítés jogcímén engedélyezték valamely tagállamban, míg az említett irányelv (24) preambulumbekezdésének utolsó mondata előírja, hogy az irányelv kizárólag azon családtagok vonatkozásában biztosíthat jogokat, akik a harmadik országból származó munkavállalókhoz azért csatlakoznak, hogy családegyesítés jogcímén tartózkodjanak valamely tagállamban, illetve azon családtagok vonatkozásában, akik jogszerűen tartózkodnak az adott tagállamban.

38 A Bíróság azonban rámutatott egyrészt arra, hogy a 2011/98 irányelv (20) preambulumbekezdésének szövegéből kitűnik, hogy az többek között arra a helyzetre vonatkozik, amikor az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli munkavállaló családtagjai közvetlenül kedvezményezettjei az ezen irányelv 12. cikke szerinti egyenlő bánásmódhoz való jognak, e jognak ugyanis e személyek saját munkavállalói minőségükben jogosultjai, bár a fogadó tagállamba való érkezésük annak tudható be, hogy egy harmadik országból származó munkavállaló családtagjai voltak (lásd: INPS-ítélet, 30. pont).

39 Másrészt a Bíróság megállapította, hogy a 2011/98 irányelv (24) preambulumbekezdésének tartalmát ezen irányelv egyetlen rendelkezése sem veszi át, és emlékeztetett arra, hogy az uniós jogi aktusok preambulumának nincs kötelező jogi ereje, és arra nem lehet hivatkozni az adott jogi aktus rendelkezéseitől való eltérés igazolása céljából (lásd: INPS-ítélet, 31. és 32. pont).

40 Következésképpen e preambulumbekezdésekből nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a 2011/98 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy az összevont engedéllyel rendelkező olyan személy, akinek a családtagjai nem igazolják az érintett tagállam területére családegyesítés céljából történő jogszerű beutazásukat, ki van zárva az ezen irányelvben biztosított egyenlő bánásmódhoz való jogból, noha az irányelv egyetlen rendelkezése – így a 12. cikkének (1) bekezdése sem – köti ilyen feltételhez e jog biztosítását.

41 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy ellentétben azzal, amit a francia kormány írásbeli észrevételeiben állít, nem lehet arra hivatkozni, hogy maga az uniós jogalkotó tette függővé a családi ellátások területén az egyenlő bánásmódhoz való jogot a kérelmezőnek valamely tagállam területén való tartózkodásának jogszerűségétől.

42 Kétségtelenül igaz, hogy a 2011/98 irányelv 12. cikkének (1) bekezdése csak a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok tekintetében ismeri el az egyenlő bánásmódhoz való jogot. E követelmény megfelel az ezen irányelv (21) preambulumbekezdésében foglalt azon célnak, hogy az egyenlő bánásmódhoz való jogot a harmadik országbeli állampolgár valamely tagállamban való jogszerű tartózkodásához kössék.

43 Az alapügyben szóban forgó szabályozás azonban nem azon részében vitatott, amennyiben a családi ellátásokra való jogosultságot az összevont engedéllyel rendelkező, ezen ellátásokat igénylő harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűségére vonatkozó feltételtől teszi függővé, hanem annyiban, amennyiben jogszerű beutazásra vonatkozó feltételt ír elő ezen állampolgár azon gyermekei tekintetében, akik után az említett ellátásokat igényli.

44 A francia kormány arra sem hivatkozhat, hogy a nemzeti szabályozásban előírt feltétel, amennyiben a családegyesítési eljárás megkerülésének megakadályozására irányul, részét képezi azoknak a szankcióknak, amelyeket a tagállamok a 2003/86 irányelv alapján hozott nemzeti rendelkezések megsértése esetén fogadhatnak el, objektív jellegű, és azt azon feltételek vizsgálatának szükségessége igazolja, amelyek mellett a családegyesítő családtagjait befogadják.

45 Meg kell állapítani, hogy a 2011/98 irányelv bizonyos harmadik országbeli állampolgárok javára főszabályként egyenlő bánásmódhoz való jogot ír elő, és felsorolja azokat a szigorúan értelmezendő eseteket, amikor a tagállamok ettől eltérhetnek (INPS-ítélet, 26. pont).

46 Így a 2011/98 irányelv 12. cikke (2) bekezdése b) pontja első albekezdésének megfelelően a tagállamok a szociális ellátások területén korlátozhatják az egyenlő bánásmódhoz való jogot, kivéve az olyan harmadik országból származó munkavállalók esetében, akik alkalmazásban állnak, illetve akik legalább hat hónapig alkalmazásban álltak, majd munkanélküliként nyilvántartásba vették őket. Ezenkívül a tagállamok ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján dönthetnek úgy, hogy e jog nem vonatkozik azon harmadik országbeli állampolgárokra, akik számára hat hónapot meg nem haladó időtartamra engedélyezték valamely tagállam területén a munkavállalást, sem olyan harmadik országbeli állampolgárokra, akiknek valamely tagállamban való tartózkodását tanulmányok folytatása céljából engedélyezték, valamint olyanokra, akik számára a munkavállalás vízum alapján engedélyezett.

47 Ebből következik, hogy azon kimerítően felsorolt helyzeteken kívül, amelyekben a tagállamok eltérhetnek az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok és a belföldi állampolgárok közötti egyenlő bánásmód elvétől, az állampolgárok e két kategóriája közötti eltérő bánásmód önmagában is ezen irányelv 12. cikke (1) bekezdése e) pontjának megsértését jelenti (lásd analógia útján: 2024. július 29-i CU és ND [Szociális ellátás- Közvetett hátrányos megkülönböztetés] ítélet, C-112/22 és C-223/22, EU:C:2024:636, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

48 Márpedig egyrészt a 2011/98 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének e) pontjában biztosított jogoktól való eltérések egyikéből sem tűnik ki a tagállamok azon lehetősége, hogy kizárják az egyenlő bánásmódhoz való jogból az összevont engedéllyel rendelkező munkavállalót, akinek harmadik országban született gyermekei tekintetében nem igazolják, hogy jogszerűen utaztak be az érintett tagállam területére.

49 Másrészt, még ha feltételezzük is, hogy e lehetőség elismerésre került, az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy az egyenlő bánásmódhoz való jogtól való eltérésekre csak akkor lehet hivatkozni, ha az érintett tagállam ezen irányelv végrehajtására hatáskörrel rendelkező szervei világosan kifejezték, hogy ezen eltérésekkel élni kívánnak (INPS-ítélet, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig a francia kormány, amint azt maga is elismeri, nem kívánt élni az egyenlő bánásmódhoz való jog korlátozásának lehetőségével az említett irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjában előírt eltérések igénybevételével.

50 Ebből következik, hogy valamely tagállam az egyenlő bánásmódhoz való jogtól való, az uniós jogalkotó által a 2011/98 irányelvben elő nem írt eltérés igazolása érdekében nem hivatkozhat azon kötelezettségére, hogy biztosítsa a 2003/86 irányelv megsértésének szankcionálását.

51 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/98 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének e) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár szociális biztonsági ellátásokra való jogosultságának meghatározása céljából a valamely harmadik országban született, eltartott gyermekek csak akkor vehetők figyelembe, ha igazolják az e tagállam területére való jogszerű beutazásukat.

A költségekről

52 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

A harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló, 2011. december 13-i 2011/98/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének e) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár szociális biztonsági ellátásokra való jogosultságának meghatározása céljából a valamely harmadik országban született, eltartott gyermekek csak akkor vehetők figyelembe, ha igazolják az e tagállam területére való jogszerű beutazásukat.

Aláírások